

228 mln. eurų - tiek papildomai lėšų Ignalinos atominės elektrinės (AE) uždarymui 2021-2027 m. siūlo skirti Europos Parlamento (EP) Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas, trečiadienį balsavęs už tokią poziciją.

Komiteto nariai palaikė Rebeccos Harms (Žalieji, Vokietija) parengtą pranešimą, kuriame siūloma finansavimą Ignalinos AE uždarymui didinti beveik trečdaliu. Europos Komisija (EK) kitoje daugiametėje finansinėje perspektyvoje siūlė Lietuvai skirti 552 mln. ES lėšų, EP komiteto pozicija – finansavimas šiam tikslui 2021-2027 m. turėtų siekti 780 mln. eurų. Tokios sumos iš ES prašo ir Lietuva.

EP komitetas taip pat palaiko siūlymą, kad Lietuva prie bendrų eksploatavimo nutraukimo išlaidų, kaip ir iki šiol, prisidėtų 14 proc. EK anksčiau siūlė didesnę Lietuvos finansavimo dalį – bent 20 proc. Lietuvos dalis turėtų būti skirta iš savų resursų, nenaudojant kitų ES struktūrinių fondų lėšų. Komiteto sprendime akcentuojama, kad Lietuva turėtų stengtis pritraukti finansavimą iš kitų šaltinių, pavyzdžiui, tarptautinių finansinių organizacijų.

Komiteto nariai remia siūlymą į ES daugiametę finansinę programą įtraukti ir panaudoto branduolinio kuro bei radioaktyviųjų atliekų šalinimą į giluminį kapinyną.

R.Harms pranešime pažymima, kad Ignalinos AE buvo pastatyta sovietinės okupacijos metais, ji gamino elektrą visam regionui, todėl jėgainės uždarymas negali būti vien tik Lietuvos problema. Tai yra precedento neturintis Europos branduolinės saugos uždavinys tiek dėl elektrinės dydžio, tiek dėl reaktorių techninių savybių. Neužtikrinus reikiamo finansavimo, tektų bent ketveriems metams stabdyti antrojo Ignalinos AE bloko išmontavimą, o tai padidintų bendras projekto išlaidas. Be to, dėl sustabdymo kiltų socialinės ir ekonominės problemos Visagino mieste ir visame Ignalinos regione.

Šiuo metu numatyta, kad Ignalinos AE galutinai turi būti uždaryta iki 2038-ųjų.

Už tokį komiteto sprendimą balsavo 61 europarlamentaras, 2 buvo prieš. Gruodžio arba sausio mėnesį dėl šio pranešimo bus balsuojama EP plenarinėje sesijoje. Parlamento nuomonė šiuo klausimu yra konsultacinė, galutinį sprendimą priims ES Taryba.

